

ДІЛО

ВИХОДІТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пов.
Канто пошт. нмр. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—2 год. передпол.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4-20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зл., Німеччині 7-50
зл., Швейцарії 5 шв. шв.,
Чехословаччині 30 ч. ч., Руму-
нії 150 лей, Болгарії 7-50
зл., Австрії 7-50 зл. Зміст
адреси 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
Ціна
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Лицем до сходу.

В часі війни польська громадська думка була розєднана. Дві головні орієнтації вигодили над польською політичною думкою: австрійсько-німецька і антантсько-польська. Перша скупчувала в собі численних прихильників австро-польської звазки і менше численних німецько-польської (Вл. Студнінкі); друга була наскрізь русофільською і аж після жовтневої революції 1917 р. її заступила франкофільська орієнтація. Герольдами першої були колись всесильні краківські консерватисти й увесь лівий польський табор з прихильною нерішених і суєтливих демократів, другу представляла суцільна думка сильної триподілової народної демократії.

Боротьба цих двох угруповань перетривала війну і всесильними бурями розшліхалих пристрастей почала вдаряти в основи відродженої польської державності. Оба угруповання чинно претендували на українські, білоруські й литовські національні території, та одні з них в своїй збройній активності відкидали принцип латаної федерації, а другі підкорилися перед царським ідолом невідимства. Початково здавалося, що „федералісти“ беруть верх. В їх руках була армія, дефініція, представництво держави, робітництво і невеличка частина бюрократії. Та з кожним днем вони здавали позитив. Рижський мир був в своїй ідеологічній основі компромісом „федеративності“ і „невідимства“. По своїй практичній суті він став виключною точкою націоналізаційно-невідимських змагань. Про те само свідчить справа Віленщини. Всеж таки донедавна різниця орієнтацій була що найменше маркована між двома групами. Непевністі шукали тлумачень не так в Парижі, як Берліні і Лондоні. Та перед двома місяцями наступив рішучий зворот. Один з лідерів ППС, пос. Ліберман чинив в дискусії над експозе міжкордонних справ Скішинського, що Польща повинна змагатися до порозуміння з Чехословаччиною і повинна змагатися до угоди з СРСР. Коли заважити, що вся дотеперішня пепесівська політика в Галичині й Конгресівці спиралася на непереборний боротьби з Росією, коли мати на увазі, що вся польська „соціалістична“ фразеологія оперувала комбінованими нападами проти царської, а після більшовицької „тюрми народів“, то ясно, що ППС була мусіла перебути довгу й основну еволюцію. Не лише вшехподяки віднесли генеральну побіду над пепесівцями, але й ці останні мусіли побідити себе самих.

Сьогодні в польській громадській думці існує вже тільки один офіційний антинімецький фронт і один дефініційний, а радше вижидаючий прихильний русофільський фронт. Найшовищис між двома могутніостями: Німеччиною й СРСР, і увсікомлюючи собі безвідимність свого володіння („смертьєне ложе“, як його назвав Ліберман), польська політична думка почала схилитися

в бік європейського сходу, тіснійше кажучи в бік Росії. І зовсім природно, що тільки туди могла перехилитися польська громадська думка. Бо від Німеччини Польща одержала найвасібніші й найкультурийші території (Познаншину, Сілезію, Помор'я), обімаючиш кліном (Помор'я і данігським коридором) в німецькі державні посілости; бо через був. німецьку територію Польща одержала доступ до моря; бо Німеччина не має иншого напрямку своєї господарсько-торговельної й територіальної експансії, як тільки на схід, на теперішні державні області Польщі. За те східні території сучасної Польщі, тав. „креси“, хоч їх відірвано від був. царської імперії, та національно вони не є російськими, отже не такі близькі серцю Москви. Це зрештою доказано рижським трактатом. СРСР, взагалі, а Росія з окрема має змогу поширюватися на широкі просторах Азії, супроти яких західно-українські чи білоруські національні території є „приблизною“. Правда, польських „народових“ політиків неприємно вражає теперішня влада і державний устрій СРСР, та робота Комінтерну. Вони воліли би мати до діла з „національною“ Росією, все одно монархічно-реакційною чи демократично-конституційною, та приходиться рахуватися з фактами і миритися з тією Росією, яка є, тим більше, що прихід „нової“ відтається в безконечність.

Це є загальним бажанням польського громадянства і його політичної еманції і тому тепер все більше лунає клич: Лицем до сходу! Це тим більше бажане, що з порозуміння з СРСР, Польща витягає величезні користи. Перш усього вона супроти розбросених Німеччини і завершення порозуміння з СРСР. — зможе значно зменшити чисельний стан своєї армії, поліції

і прикордонної сторожі, а тим самим тільки зрізнопажити свій державний бюджет. Тоді польську валюту не прийдесть піддаєжувати штучним, репресійно-податковим, просто виснажуючим громадянство засобами, але можна буде при редукції війська дещо збільшити податкову шрубку. Другою користю непомірно далекосягної ваги є створення в Польщі транзитної держави для цілої східної Європи і половини Азії, що принесе польському скарбові величезні виски, а це знову вплине на покращання фінансового положення Польщі. Третім анском Польщі з польсько-радянською порозуміння буде відкриття воріг для польського промислу, особливо текстильного, на величезні європейські й азійські простори радянської унії. Польський промисл перед війною працював в першу чергу для російської Азії. Там здобував він догані ринки збуту, заїдти пліно золото до кишень польських фабрикантів. Сьогодні польський промисл є напів мертвий, він переходить затажну кризу і проваляє тенденції замирення, хоч держава втопила в нього непомірно великі звороти й беззворотні кредити. Польський промисл працює незвичайно дорого, польські промислові витвори ані щодо якості, ані щодо ціни не можуть конкурувати з німецькими й чеськими. Перед польським промислом запертий шлях на захід чи південь. Спроби здобути ринки збуту на Балкані не могли вдатися з огляду на те, що Балкані має краші і дешевіші товари та краші шляхи до Австрії й Італії як до Польщі. Румунія не представляє собою поважного відборця, а внутрішній ринок через господарсько-фінансову виснаженість громадянства є мертвий.

Ось чому порозуміння з СРСР, є тирансько-логічною konieczністю. Ось чому все більше й настирливійше лунає клич: Лицем до сходу!

Ф. Ф.

Зміцнення фашистівської диктатури.

Хронічна „тимчасовість“. — Слабкість опозиції. — Вплив крайніх елементів. — Переслідування преси. — Проект знищення конституції.

З усіх великих держав провізоричність уряду в Італії є найшкідливіша з огляду на намагання поєднати потребу стабілізації з військовими засобами перехідної доби. В Англії, Франції чи Німеччині може завтра прийти до влади нова партія, якій керму відступити нинішня, у пересідченні, що те, чого не в силі зробити одні — можуть зробити інші. Але Муссоліні не вірить ні на мент, що між його противниками можуть бути наслідники гідні його особи.

Італійський парламент зібрався в тих самих обставинах, що розлішшовся останнього разу. Боротьба між фашистами та опозицією докотилася до глухого кута. Фашисти надалі держат цупко в своїх руках усі державні станіоничи і користуються ними, не перебираючи у засобах, коли треба нищити своїх противників. Шість чи сім груп опозиції відорваних від парламенту продовжують свою недовільну парту на „Авентині“, а ліберали, що

залишилися у парламенті — це жменька. Всі свідомі того, що так далі тривати не може, але ніхто не знає, коли і як цей стан скінчиться. Опозиція розєдана ворожнечою гуртками, яких єднає між собою лише спільна ворожнеча з фашизмом. Фашисти надалі складають докази швидких та непохитних анступів, а опозиція не в силі видати із себе людину, яка могла би взяти в руки керму влади.

Коли Муссоліні тільки трохи вичужав, він негайно ставав знову на чолі свого війська і зазначав, що його енергія у продовжуванні початого діла не ослабла. У червні минулого року, по вбистві Матеотті, були деякі ознаки, що фашистський уряд хоче зробити щось реального для т. зв. нормалізації відносин. Але спочатку цього року цей план шев; — сам Муссоліні попав під вплив крайнього крила своїх однодумців і нині діє як німа саїльну домо. Вабір ген. секретарем партії Фаріначі цього обо-

ронця насильства супроти всієї фашистівської опозиції, є доказом, що „disc“ — як звуть Муссоліні — повернувся до первісних метод свого руху. Фаріначі заявив ясно, що фашизм може дійти до своєї мети лише силою. І Муссоліні чваниться становищем своїх однодумців, які „стоять гордо самотні проти всієї поза всіма“ немоз „армія на муштрі“, готова до нових боїв.

Не забуваймо, що Муссоліні є не мід. війни підчас війни на чужій території, а конституційним преміє-міністром зсаниненого королівства Італії. Не всі фашисти є означені таким самим босам западом. Лише зовнішня дисципліна полишає вражіння однозгідності між ними. А одночасно деякі з авентинських опозиційців хотіли би виїти з пасивності і вмішатися в активну боротьбу. До цього ще заохочують їх чутки, що проги послів-сепціоністів хоче уряд почати процес за нехтування своїх обов'язків. Є дані чутки, що король має про цю справу згадати у маніфесті, який приготував з нагоди свого 25-літнього панування.

Переслідування преси цензурою не вгаєє. Свіжо припинили один провінціалізаційний денник лише за те, що він андрюкував великими буквами на першій сторінці промову посла Альбертіні, одного з провідників ліберальної партії. Таки зловживання префектів є явним порушенням конституційних законів. Міністр внутр.ш. справ уважав своїм обов'язком заявити, що на місце пресових декретів увійде в життя нормальний пресовий закон, але про речинець цієї зміни навіть не наткнули.

Покінчи Муссоліні поширяв свою владу ще одним портфелем: — міністра фінансів. Цю функцію він виконує тимчасово, так само як ролю міністра війни, що не перешкаджає йому переводити позажні реформи в цих міністерствах. Крайні фашисти не скривають бажання, щоб він зєднав у своїх руках усі найважчі органи влади. Одночасно появився пробний проект реформи конституції, який перечеркнув би славний королівський статут — джерело саибод Італійської конституційної монархії, що пересікала лібералізмом останньої доби. Цей новий закон має завести дуже складну виборчу систему, згідно з якою синдикати і інші цього рода організації матимуть нові права; він має також відобрати парламентові виключне право рішати про фінансові справи і дати урядові непорушну позицію. Такий проект мав би бути законним убринням для дотеперішніх диктаторських функцій фашистівського уряду.

Невідомо, чи Муссоліні погоджується вповні з такими засобами зміцнення своєї позиції і чи хоче йти до такої мети з крайнім крилом фашистів. У асному разі він відчуває потребу „спрібувати грунт“, на якому стоїть. Він почувує себе на цьому непевно, тому, що його основа — конституційна. Признатися до цього це шире, але не зовсім безвечна. А перевести в життя дедан чи розумно.

„Не було суду“.

До процесу послів.

Сеймовий промова посла С. Хвицького дня 13. ц. м. під час третього читання бюджету.

Висока Палато! Я зголосив дві поправки, які висловлюють вогутім ледовіра міністрів справедливості і органам судівництва вищої інстанції. Завдя нестачі часу не можу подробицею мотивувати свої тези, — мушу тільки обмежитись до ілюстрації останнього процесу в Рівні. Судили там українських послів за те, булиш то вони накликували населення палити хутори та різати Полки. На процес у Рівні приїхало 15 сенаторів та послів українських та білоруських, 62 свідків: українських селян та інтелігентів, а до оборони зголосилося 11 українських адвокатів з різних міст української землі. Велика Україна також бажала взяти участь в обороні своїх синів і адвокатська київська рада робила заходи, щоб дати дозвіл її представникам виступити.

В протилежності до цього зацікавлення процесом усього українського народу польська преса збегігала гробову мовчанку під час усього процесу. Негайно виступив одноісний польський фронт, від права до ліва,

звернений проти українського народу.

І під цим знаком боротьби переможців з переможеними і намагання перевести задумане діло йшов увесь рівненський процес. Перш усього зачинили двері суду і то так, що асупереч законові дозволили чиститись на салі лише по одному мужеві довіра для кожного обвинуваченого, замість по трьох. Правда: за те присутніми на салі були численні агенти дефензиви, які записували собі зізнання свідків.

Процес вів так, що предсідник свідома став головним прокуратором, по чому так увійшов у свою роллю обвинителя, що забув зовсім про обов'язок предсідника — дбати про безсторонність та рівновагу між обвинуваченням і обороною.

Предсідник у ролі прокуратора спознавав цю функцію так ревно, що викинув брутально з судової салі адвоката д-ра Шевчука, доручаючи возному вивести його, і то тільки за те, що оборонець ставив запити аналогічні до тих, які ставив прокуратор. Такою поведінкою предсідник приневолив оборону всіх 11 українських адвокатів зрестись свого мандату — факт

нечуваний і історичний судівництва культурного світа.

І так вели процес над послами українського народу в польській суді, без предсідника, з двома обвинителями: в особах голови суду та прокуратора, при зачинених дверях, у присутності численних агентів дефензиви. Метода предсідника допиту свідків представлених обороною викликала велике обурення навіть самих свідків. Предсідник кепкував з них і не давав їм навіть змоги зізнаватись. Коли він домагався від свідка розяснити загально якусь справу, негайно перебивав йому, коли тамтій починав оповідати, а замість цього казав собі навести конкретні факти, або при вказуванні на такі факти перебивав йому увагами, що це факти іншіймові. (Допит свід. Богдановича). Інколи предсідник-обвинитель ставив свідкам такі питання: „що це таке держава?“. Чи комуністи можуть бути лояльними супроти держави?“, а відповідь на ці питання рішала про кваліфікацію: „свідок, очевидно, не орієнтується в цих справах“. (Допит посла Тарашкевича, бувш. доцента петроградського університету). Не кажу вже про те, що

предсідник постійно відхиляв питання,

які ставили свідкам обвинувачені і які могли би служити на користь обвинуваченню. Зовсім іншою була поведінка предсідника супроти свідків акту обвинувачення, з яких 10 на загальне число 11 належать до польської національності і є напильним елементом (осадники, громадські канцеляристи, вчителі-польонізатори). Якою ріжною була поведінка предсідника супроти тих і тамтих свідків, про не найкраще може свідчити такий факт: Під час допиту свідка обвинителя, молоді вчительки Польки, предсідник прохає її сісти; але коли переслухував свідка оборони п. Левчанівську, без огляду на те, що вона є особою у старшій віці і має становище сенаторки, такої пропозиції їй не зробив. І супроти інших свідків оборони, послів чи сенаторів, предсідник поводився розв'язно, навіть погрожував викинути їх із салі

лише за те, що вони ставили свідкам питання, які не йшли йому в смак. Для повної характеристики предсідника треба додати ще й те, що він казав покинути салю одному з членів довіри обвинувачених, кореспондентові „Діла“ п. І. Рудницькому, за те, що він зверну-

ся до предсідника з проханням оборонити його перед надто далеко йдучою опікою присутних на салі агентів дефензиви. Таким був голова суду.

Щодо особи прокуратора, то він перший поставив янєсок, щоб розправа була тайною, щоб дозволено лише на 3 мужів довіри взагалі, а найбільше характеристичним для нього був факт, що спершу він домагався у своїй промові 4-ох літ в'язниці за своїй промові та Васильчука, 4 літ дому поправи для посла С. Козницького, а

по перерві змінив своє становище,

і для цього останнього також домагався 4-ох літ в'язниці. Не менше характеристичним було його домагання змалювати зв'язок між т. зв. диверсійними бандами з промовами на вічах обвинувачених послів.

Одним словом поведінка предсідника та прокуратора під час рівненського суду була така, що вла-

стиво ніякого виміру справедливості не було,

бо хоча свідки акту обвинувачення являють свою ненависть супроти українських послів, додаючи в них своїх особистих ворогів; хоча ці свідки доказали незнайомість української мови, якою обвинувачені посла промовляли на вічу в Почасві дня 26. черпня 1923 р.; хоча зізнання цих свідків були суперечні, поплутані або зовсім збиті, а один з них навіть зізнавався в обороні послів; хоча свідки подані обороною ствердили повну безосновність обвинувачення, хоча обвинувачення само в собі мі-

внутрішню нісенітницю,

бо обвинувачує освічених та інтелігентних людей в ілюстичнім учинку; хоча само сформулювання злочину в акті обвинувачення, навіть як би його потвердили, не містило в собі ніякого „сміху“, тому, що було формою погрози чи пророцтва; неважкоючи на це все — суд видав присуд, яким засудив усіх трьох українських послів: Чучмая Максима на 2 роки важкої в'язниці, Васильчука Павла на 1 рік важкої в'язниці і Козницького Сергія на 1 рік дому поправи. Отже слід ствердити, що

в Рівні суду не було

а була лише боротьба Польків-переможців та Українців-переможених. Такий характер мала поведінка представників судової влади і

таке вправління робило й те, як відбувала публіка на судовий присуд. Коли проголошено несправедливий та суворий засуд — всі присутні на салі свідки від оборони, українські інтелігенти та селяне, були сильно зворушені, а деякі мимохіть заридали, за те польська публіка радісно „ликувала“.

Коли такий характер мала судово-розправа проти українських послів, то як виглядає присуд справедливості супроти переслідуваного громадянина — української національності? Скажу коротко: наш нарід віддавна не дає віри справедливості польських судів.

3 діяльності української парламентарної репрезентації.

Інтерпелліції в сенаті.

Сенатор М. Черкавський вів в сенаті дня 19. травня ц. р. сесійну інтерпелліцію.

1) до міністра освіти в справі злочинів шкільного інспектора в Бродях п. Вольського, який доручив повітовому лікарю Непові стверджувати злочини тих дітей, яких батьки домагаються української мови навчання в школі.

2) до міністра торгівлі і промислу в справі незаконної поведінки поточного з'їзду в Солотвині, який відмовив прийняти чек на конто Українського Народного Товариства у Львові, не оглядаючи на те, що цей чек був належимо випомений.

3) до міністра справедливості в справі судового волюго. Мельника в Куткові, який при розвоюванні судових м'язів вимушує або в ошуканий спосіб відірєє від українських громадян підписи на польських шкільних декларациях.

4) до міністра освіти в справі проти-конного нахилання грошених кар на батьків українських дітей управителя школи Левадівським в Нижній, пов. Томіж, який в цей спосіб вимушує від українських родичів підписи на польських шкільних декларациях.

5) до міністра освіти і внутрішніх справ в справі управителя школи Глодита Партки в Вобудинях, повіт Бучач і в справі команданта державної поліції в Білгороді повіт Бучач, які в карітідній спосіб вимушують підписи від українських громадян на польських шкільних декларациях.

Дрібні вістки.

Претенції Американи, як вірители Франції, були пригатами у „декадній“ формі в устий розмові американського посла в Парижі з мін. фін. Кабо. Газетою, що йде до Америки спеціальна фінансова комісія з французького міністерства фінансів і закордонних справ для намізання переговорів в справі довгів.

Польсько-німецькі переговори, ведені у Відні в справі урегулювання соціальної забезпечки на Горішній Штєрці — розбиті.

Високий номісць Палестини, сир Герберт Самуель уступив в червні ц. р. а на його місце приходить англійський маршал Плеймер.

Д-р Остап Грицай.

3 недавнього минулого.

(Евген Чикаленко: спогади 1861 до 1907.)

Наказом Видавничого Спільн. „Діло“, Львів 1925.

(Докінчення.)

Всі події і всі люди в його спогадах виведені головно з погляду на степені, в якій вони були або не були виразниками вивольного та національного духа в українським громадянстві. Члени родини, перші знайомі, перші професори (як ось Смоленський), попи (нпр. чудесний о. Олександр), урядовці, а вопрі них і старі батькові слуги накреслені Чикаленком з відзначенням культурно-історичних моментів уже в оповіданні про дитинні роки рукою громадянства-дітя, який у людях дослукується відгуків найглибшого духа всього середовища. А притім психологічний хист у нашого шановного автора такий, що він кількома невеличкими рисами амальєє вам живу людину не гірше, ніж Чехов або Короленко. І тому я ще раз укажу на ту майстерність, з якою Чикаленко розмалює нам людей свого середовища, як на велику цінність у книзі його спогадів, особливо пам'ятні й важкі для нас.

Галицьких Українців з поглядів на психологію придніпрянської духовості. Завдяки цьому, в нас не дуже то значаюмо хистові помічання та скопювання найістотніших прикмет чи там признак людини, доволі обмисла праця Чикаленка читається дуже цікаво, де далі в жагучим інтересом мов найкращий роман, і мабуть тяжко було назвати з усеї нашої дотеперішньої мемуарної літератури таір, який з цього погляду зміг би рівнатися з твором Чикаленка.

Багато індивідуальностей, які для нас стали, сказатиб, літературно-історичними фразами чи пак самими поняттями, за якими жила людина з кісток і крові наче губилася зовсім, виводить Чикаленко перед нас такими, якими вони були дійсно в життя своєму вдачею, своїм характером, а навіть своїм зовнішнім виглядом, скопленням тут двома-трьома рисами з усею пластикою художника. До них треба причислити портрети Д. Мордовця, М. Комарова, Тобілевича, Ф. Вовка, Житцького, Кониського, Науменка, Матушевського, М. Коцюбинського, Б. Грінченка та цілий ряд інших. Як я вже раз сказав — Чикаленко тут і там являється де-що боліше прональним психологом. Особливо його портрет Грінченка розчарує здорово тах, що анають Грінченка особливо як

соянішого духовістю окличника гасла: „Нумо до праці, брати!“ — а і в намальованій ним постаті Коцюбинського зазначається одна, легко відемна риска, яка все таки кидає свій характеристичний світла на духовість славного письменника.

Але такі риси — це доказ на те, що Чикаленко як поглядач керується тільки й виключно — правдою, і кладе її найглибшою основою своїх життєвих спогадів. Усе те, що так залюбки стає в мемуаристів підкрашуваючою шмійкою, маскою та підхлібляванням во ім'я особистих симпатій — те все для Чикаленка не існує. В нього зазначається риса великолінійного реалізму, який не терпить ніякої дрібничковості, ніяких хитрих позолоток, ніякої солодкої кокетерії з собою, з людьми і життям. В Чикаленкових спогадах вузани чистого особистого життя губляться майже зовсім, а коли він і оповідає про своє виховання, свою школу, одруження, або про те, як йому — під час революції — від пострілу салдамом занедужав син, то те все вяжеться тісно з ходом найважливіших подій довкола нього — в громадянстві і в народі.

А про свій нарід, особливо ж про селян, уміє Чикаленко — теж з глибини гострого, але справедливого і спасенішого континенту — розпа-

відати такі цінні подробиці, що не трудно на основі їх розвізнати в авторі того великого просвітнього популяризатора й обнови селянського життя, який наш шановний дітяч улавирав в першу чергу. Як дитина з панського українського роду, а далі як великоземельний власник і земельний господар з великих розмаїях, мав Чикаленко і спрваді нагоду добре пізнати простий нарід, тим більше, що вся його майно і вся його праця та любов належала до того, ухвалено ним простого народу України Від народу-ж у Чикаленка йде відома нам усім, чиста як кристаль — мова. І от усе те, що каже Чикаленко у своїх спогадах про нарід, видається мені така лажна, що кожне слово його набирає, сказатиб, принципіального значіння саме сьогодні, в часі, коли на українське село, в нас і за Збручу, іде катастрофа за катастрофою. І справа раціонального господарювання стає в нас, як сказав би Мартович, смертельною справою. Вузькі розміри цієї рецензійної замітки не дозволяють мені, на жаль, процитувати надто багато з аналогій Чикаленка про душу українського селянина та його господарювання. Але як маленька зразок наведу таке місце з гл. VI-ої.

„З селян, яких я добре знав ще в дитинстві, і з яких зростає наша держава“.

Завдяки

корисній транзакції з перворядною
закордонною фабрикою ПАНЧОШ-
НИХ виробів продає фірма

„ОЛЬКА“

першої якості сир-
пунт, пунавички і т. п.
по фабричних цінах

Львів, Ринок 35
(Біля Н. Торговлі) Тел. 1472.

жальська газета „Слово польське“. В українських газетах займається виключно денукляцією та доносами. Рона робить не тільки доноси, не тільки займається своєю денукляцією, але й докладає все передкаже, як вдала збереже на її денукляції. Ці прогони „Слова польського“ значають до Роті сповідаються. Отже названа газета відрізняється в тому значенні, що й прогони Роті роллю. Видно, що в неї широкий апарат піліонів та денукляції у всіх м'єтах Сх. Галичини. Ці денукляції значають опері на глибиніх вісках.

Галичій жертовно денукляції публікувати на сторінках тої української газети вказує сотні невинних українських громадян. В останньому числі вчорашнього „Слова польського“ (з 22. V. ч. 138). Перемишля: перемишльських українських підд і перемишльських українських бурс. З прогони Роті денукляції виходить, що д-р Галичійська посила арештованим „Слово польське“ своїм тисням особисто харчі до тюрми, що проф. Сабат і ун-а школи Шашкевича Татух і видіють датки на український університет, що управителі української бурси проф. Форостина організував у бурсі харчування політичних в'язнів, що проф. Зубрицький ще бере половину платні, що проф. Дакиманів є ще на посаді, хоч його звільнили на 15 місяців тюрми і т. д. і т. п. Це вже переходить у тої газети в якийсь божовільний шал, якийсь божовільний корті опаноують її редакторів при газеті на те, що існують ще Українці. Для всього українського в тої газеті немає нічого вишого над кпши, а для всіх Українців пока рекомендує одно лікарство — абсолютне померти. Та біда, що тої маси не можна проковтнути, бо вона жива. Тому намагаються її пани денукляції з „Слова польського“ перні за все вбити, усмерити, а потім вже зі смаком їсти. Жалоба їхньої пахерливості все одно мусить їх колись довести до скажених, на яку не буде ліку, і тоді самі скрутять вези.

— Велика катастрофа на залізничному шляху Москва—Рига. Кілька днів тому мала місце велика катастрофа зі зломом поїздом на лінії Москва—Рига. Поїзд зісковзів зі шин. Вбитих є 12 осіб, а важко ранених 27. Між вбитими багато чужинців. Школом розбитий спальний вагон. Між вбитими є жінка і 10-літня дочка Англії, який сам втратив обидві ноги. Після катастрофи на місце зіїхався докопаний селет, що стали грабати поїзд і пасажирів. Грабникам поклали внаслідок шийної чекісти, що прийшли на місце катастрофи окремим поїздом. Між іншими вкраденими речами шезли і документи англійського посольства.

З судової салі.

і тайніх праць дефензи.

Панчичини перед судом в Варшаві.
В доповнення короткої звістки про розправу Панчичини у Варшаві покламо тепер за „Нашиці Півсегод-ом“ ширший світ з цієї цікавої справи.
Загада на тілі замахів диверсійних, котрі завдає від справи Батіського і Вечоркевича спровадила вора 18. ц. м. на лаву обвинувачених варшавського окружного суду лаву постати. Є лею Степан Панчичини, котрий вийшов на арену у зв'язку зі справою Штайгера.
Як відомо, в світі оповідає українського студента (?) Микитина справником замаху на президента був Панчичини, котрого називають не було арештовано невідомо політичної поліції. Вже Печенюк, мідяни Батіського і Вечоркевича, навіть поклає зв'язками різномісними україн-

ських гравців, а серед них Панчичини. Але власті не мали проти нього ніяких конкретних доказів, для того залишили його на волі.

Тимчасом докочано невідатний замах на віськову тюрму в Варшаві, щоб влізти засуджених на смерть Батіського і Вечоркевича. Один з арештованих в зв'язку з тою справою, Кухарскі, пов'язаний до в'язни, навіть крім арештованих і засуджених, ще й поклає тих українських терористів, серед котрих було також прозвізане Панчичини.

Листо 30. жовтня 1924 р. Панчичини був арештований в Катині за комуністичну агітацію. Переслуханий, Панчичини признався, що належав до боевої організації, котра мала на цілі відібрати від Польщі Східню Галичину через викликаючи там повстання.

Згідно з рапортом варшавської дефензи, організація та билим то удержувалася тісний контакт з організацією Батіського і Вечоркевича. По заготі в справі Штайгера, Панчичини відкидав свої першісі звинувачення і всьому заперечив. Однак інспектор Пилоткевич, (ослабленому з афелі проколатора Троїцького — прих. Ред.) котрий був виділений через тогочасного міністра внутрішніх справ Півнелю до Львова, „удався“ зібрати проти Панчичини ряд обтяжуючих доказів.

Панчичини вичитано справу у Львові за замах на президента і приналежність до боевої організації. Однак тому, що інспектор Пилоткевич арештував його в зв'язку зі справою терористів на терені б. Конгресівки, він опинився у тюрмі в Варшаві і став, як обвинувачений у приналежності до терористичної організації Батіського і Вечоркевича, перед варшавським судом.

Обвинувачений Панчичини є молодий чоловік, має 21-й рік. Вільнолюб, з дуже симпатичним лицем, зраджує в обличчю незалежність характеру.

На вступі розпави, котрої предсідником був суддя Брандта при участі судді Скальського і Весоловського, оборона обвинуваченого в особах адвоката д-ра Льва Галичича (зі Львова) і Домбровського з Варшави, вносить на перевизначення розпави і передачу обвинуваченого двісному суду. Адвокат д-р Галичич мотивує внесок тим, що Панчичини закидують йому, яка потягне більшу кару, а саме: замах на президента, спілчується в замаху на львівське порохівництво, як також приналежність до комуністичної партії. Оборона вказує також, що судові львівські власті зверталися до слідчого судді Літвінського з Варшави розпорядити арештування обвинуваченого у Варшаві і не послали його до Львова. Тому, що при збігу проступків, докочаних одною особою на різних територіях держави, де обов'язують різні закони, обвинувачений підпадає компетенції суду, до котрого належить з титулу територіального, оборона настоювала на передачу спави до Львова, вважаючи, що справа вимагає суду присяжних. При цій нагоді оборона згадає, що Микитин вкочотів відповідатиме за фальшиве донесення і звинувачення і що поміж пошкодженнями в цій справі знаходиться різномісний обвинувачений Панчичини. Прокуратор спротивлявся внесковій обороні, щоб не перервати розправу.

По нараді суд окружний постановив вкази на улагу внесок обороні і перервати розправу в цілі передачі Панчичини львівському суду.

На допомогу „Голодному Селу“.

ВИКАЗ 16-й

Вп. Жертводавців, які зложили на допомогу „Голодному селу“ в місяці травні 1925 з золотих:

Д-р Андрій Луїна, Боріс'я 4680, а то: від себе 25, а від філії „Союза Українок“ в Боріс'ї 2120, Котальчук Дмитро Льва 8, д-р Гинілевич Ярослав Леваківка 10, д-р Голубович Іван Льва 20, „Нова Фортуна“ (К. Авдиковича Льва) 50, Н. Н. з Тернопільщини 400, д-р Волод. Вітошинський Тернопіль 20, Іларіон Брикович Тернопіль 20, Дмитро Цибунин Тернопіль 1 доляр, Василь Бажоровий Тернопіль 5 зол., Ярослав Таняковський Тернопіль 3, А. Сегоден Тернопіль 2, П. Чубатий Тернопіль 2, А. Трач Тернопіль 2, Ст. Телецький 2, О. Литвин 2, Микола Стебінський Мости вел. 13, Марія Ванаківка Мости вел. 10, Ілля Самчик Мости вел. 9, Іван Мазко Мости вел. 6, Олександр Мазко Мости вел. 6, Іван Гладшевський 5, Федір Лисий 2 зол.

По день 16. травня ц. р. виключно зложено: 6,968 ал. 10 сот. і 46 дол. амер. Спростування: У виказі ч. 5 „Ціло“ ч. 91 поміщено, що п. Т. Рибаченський зложив суму 33 зол. та пропонує, що на цю суму склялися Вп. Жертводавці, а то пол. Т. Рибаченський 15, Іван Вертипорох 7, О. Василь Клоє 9, Софія Клоє 1, Ева Плахтина 1—всі з Мостів велюх.

Зі спорту.

„Буй-Тур“ — „Ураїна“

24. п. м. відбувся на арені Сокола Батька матч змагання між „Буй-Тур“ — „Ураїна“ з „Україною“ о год. 4:30 пополу. а о год. 3. передмагання С. К. Р. — „Україна і Б“.

ОПОВІСТВИ.

Український Наддніпрянський та-
то О. Митинич.
Зайціни — Свля Нар. Дому.
Невіля 24.V. „Мазена“.
Тонста, селя „Гоняди“.
Четвер 21.V. „Мазуса Богуславка“.
Пятонія 22.V. „Пав Ткадовський“.
Субота 23.V. „Вихрест“.
Ранній заможня білетів на вистави у м. Тонстім приймає клочеватиз „Народний Дім.“ 1874 17-7

Загальний Збір Кружка УПТ. в До-
лліні відбувається в неділю 31. травня п. р. в Ботській Хаті о год. 2:30 пополу. На поправку дня: Зайти уступаючої старшини і упав обох шкід УПТ. в Долліні на рік 1925/26. Вибір нової старшини. — Упова Кружка. 1925 2-2

Діти до Римнової! Як минулого так цього року улажує Бранта са. о. Миколая в Перемишлі, колонії для дітей до Римнової. Управа колонії постарастся о вигідну хату. Прийматиметься дівчатка і хлопці від 5—16 літ. Зголошення прийматиметься до 15. червня, виїзд дітей буде відбувати 1. липня п. р. та колонія буде тривати до 15. серпня п. р. Ближній інформації влізє Ол. Кишакевич в Перемишлі, вул. Штола 4, під якої управою виїздити колонії. 1920 1-4

Замичний загальні збори Української Видвичної Спідки, кооп. з обм. порукою у Львові відбуваються дня 24. мая п. р. о год. 11. перед пол. в доміції пон вул. Чарнепського 24. — Управа. 1922 1-1

Дрібні оголошення.

УНЕВАЖНОЮ загублене на стадії в Креховичах свідоцтво зрілості на назвисько Йосиф Ейде. 1924 1-2

Для ЛІТНИХІВ в ДОРІ, зяїсім гірським, кліматичній літниську над Протою, Пенсіонат „Олея“ в гарнім, довіднім положенню з соняшними кімнатами створений від 1.VI. до 30.IX. Харч першорядний, на багання спеціальний. Стані зал. і почта в місці. Ближше подасть Управа. 1886 4-6

В КОСІВЦІНІ, близько Косова учитель-ка пошукує лекції на час фелії за ліну удержання. Паскалі зголошення до Адміністративної для „Учителя Х“. 1976 3-3

ВІДСТУПІЮ підле мешканця, на разі на против 3 місяців, відтак тільки одну кімнату на стало. Зголошення: вул. Каширська 14. П. пов. Юлій Сех. 2-2

„FORD“ онг. складові часті, квінці спец. паргати до мотора, поручає Витол Траха, Львів, Поллявського 2. 1935 4-5

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ЗАЯВА.

Підписані заявляють, що є виключно членами спортивного т-ва „Україна“ і тим самим не належать до ніякої іншої спортивної організації. Даліше заявляють, що з дням сьогоднішнім не братимуть участі в змаганнях чужо-національних клубів. Львів, 21. травня 1925. 1-1
Д. Дакимський, К. Мурський.

МЕШКАНЦІ ЛЬВОВА

ЗАГАЛЬНОЇ ПРОДАЖІ

ВЗУТТЯ

С. ФЕДЕР, ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7.
Панчохи і шарпінки за безцін. — Оглядайте виставу і подивіться на ціни. Позір на фірму: С. ФЕДЕР і число доми: Сикстуська 7.

Огорожа

Дротні сітки металеві і залізні до всіх розмірів. Сітки, Шпаларська, Бляхи дірочкові
И КОНДРАТ
1923 Львів. 1-1
Пасані Фелієра.

Пральня Віденська

Кр. Братковська у Львові
вул. Кохановського ч. 4.
приймає білизну до прання і прасування, також чашення і прасування сухих в 1911 Львова і провінції. 3-3
Роботу виконують солідно і швидко.

Коси, серпи, знаряддя рілні, вирівки до молока і всі товари залізні і галантерейні
1920 а) продає найдешевше 2-1

„MARTULUS“
Львів, вул. Трибунальська ч. 1.

Почення ніг,

рук, ніг і т. п. позбудетеся пелю, та-
вочачи спеціального пудру „CSAVECH“ —
Міліон людей влячких. Виключний скл. С. Федер. Львів, Сикстуська 7. — Позр 1925 на фірму С. Федер і ч. доми 7. 2-1

ЕЛЕГАНТ!

ЕЛЕГАНТ!

найкраща паста до взуття як таток французька маса до підлоги.

Жадайте, уживайте і замовляйте

О. Левицька і С-на

1927 Львів, Кордецького 31. 2-2

ОБЛОГА БУШІ

Михайла Старинського і
кожського видати з 1911
року „ЯРОШЕНКО“ Осипа Маковс.
Книгарня УПТ., Львів, Руська 3. вул. 1922 по 2 прихрипники. 2-2

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновітших систем, дних складові часті, покладає до иралецького ремесла і до ручних робіт — потім АЛЕКСАНДЕР МАЛІМОН
СКЛАД МАШИН до шиття

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до напруги 1723-18

Ожурлий годинник стійкий календарний, шкільний, до переселення або кузи — раз на тиждень до виключення

Перша рата 3 зол.

Маріян ДАЄВСЬКИЙ
1923 Львів, Академічна 28. 2-2

Ширіть наш часопис!

ПЕРЕРОБЛЮВ

ковдри, матраци, вклади пружинні, ліцеровані меблі, швидко, солідно, найдешевших цінах знає фірма

ЙОСИФ ШУСТЕР

Магазин меблів, декорацій і постелі
1947 Львів, Рутівського 10.